

Ensar Salkić, bachelor inženjer agronomije - Završni magistarski rad

Fakultet/Akademija	TEHNOLOŠKI FAKULTET
Tip Rada	Završni magistarski rad
Kandidat, zvanje	Ensar Salkić, bachelor inženjer agronomije
Naziv Teme	Genska identifikacija i pomološka karakterizacija domaćih sorti jabuke pogodnih za ekološki uzgoj
Rezime/Abstract	<p>Autohtone sorte jabuke su vrlo bitne za kulturu i naslijeđe naroda na ovim prostorima. Poznavanje i deskripcija autohtonih sorti jabuke kroz gensku identifikaciju i pomološku karakterizaciju je prvi korak u procesu koji kao krajnji cilj ima formiranje banke genetičkog materijala, koji bi se mogao koristiti u svrhe istraživanja. Jabuka (Malus x domestica Borkh.) predstavlja voćnu kulturu koja je najrasprostranjenija i uspijeva u gotovo svim klimatskim uslovima, a također kod jabuke je opisan najveći broj monogenskih odlika. Kao takva jabuka je idealna vrsta za predstavljanje najnovijih dostignuća iz oblasti genetike. Zbog različitosti pomoloških osobina, kvalitete plodova i otpornosti na nepovoljne faktore (abiotске i biotske), tradicionalne sorte je važno očuvati kao izvor genetske varijabilnost. Naglasak je na tome da genskom identifikacijom formiramo uslove za evidenciju u Sortnu listu Bosne i Hercegovine, ukoliko se to ne desi onda svako može da polaže pravo na te sorte i može ih prisvojiti. Uvođenjem novih sorata koje su postale već standard u proizvodnji gubi se heterogeni genetski materijal koji kao takav predstavlja izvor gena kvalitetnih pomoloških osobina, kao i gena za otpornost na biotske i abiotске faktore. Germ-plazma ili genplazma predstavlja ukupnu količinu raspoloživog genetskog materijala određene vrste i njenih srodnika (1). Konzerviranje germ plazme nameće se kao nužnost da nebi izgubili početni materijal koji se može koristiti u oplemenjivanju ovih biljnih vrsta. Pouzdanu identifikaciju na osnovu pomoloških i morfoloških osobina teško je odraditi jer je to subjektivna metoda. Objektivna metoda koja je adekvatna za gensku identifikaciju je primjena molekularnih markera, a posebno RAPD, AFLP i mikrosatelita. Genetički markeri služe kao uspješno sredstvo u otkrivanju genetske raznolikosti. U zadnje vrijeme se javlja interes za plantažnim uzgojem autohtonih sorti, koje se uglavnom koriste za izradu pekmeza i za sušenje. Zbog toga je ovo istraživanje jako važno jer može ponuditi preporuke koje sorte uzgajati, a ove preporuke bi bile zasnovane na naučnoj osnovi, a time bi se uzgajale sorte koje su rentabilne i pogodne za ekološki uzgoj. Ključne riječi: Autohtone sorte jabuke, genplazma, genetički markeri, ekološki uzgoj, konzerviranje gena.</p>
Datum	14.10.2020
Predsjednik	dr.sc. Amela Hercegovac, vanredni profesor uža naučna oblast „Genetika, biologija ćelije i mikrobiologija“ Prirodno - matematički fakultet Univerziteta u Tuzli
Mentor	dr.sc. Emir Imširović, docent uža naučna oblast „Biljna proizvodnja, šumarstvo i ribarstvo“ Tehnološki fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	dr.sci. Vedran Stuhli, docent uža naučna oblast „Inženjerstvo zaštite okoline“ Tehnološki fakultet Univerziteta u Tuzli
Član komisije	-
Član komisije	-
Zamjenski član	-
Dodatni detalji i lokacija	na Tehnološkom fakultetu Univerziteta u Tuzli, 14.10.2020. godine u 12:00 sati
Završne Odredbe	Pristup javnosti je slobodan. Rad se može pogledati u Sekretarijatu fakulteta radnim danom od 08 do 14 sati.